

ZPRAVODAJ – aneb novinky v obci SLATINKY

Prosinec 2019

10

Vážení a milí spoluobčané Slatinek,

srdečně vás zdravím v tomto předsvátečním čase. Mrzí nás dlouhá prodleva od vydání posledního čísla našeho Zpravodaje, je to však mimořádná situace, způsobená nedostatkem času. Pevně věřím, že se nám podaří najít cestu, abychom vás dál mohli informovat tak často, jak jste byli zvyklí v uplynulých letech.

V tomto článku vás chci alespoň ve stručnosti informovat, co se v obci během letošního roku událo – tedy po té „formální stránce“. O jednotlivých pravidelných akcích víte jistě sami (a také zde ve Zpravodaji věnujeme jejich přehledu samostatný prostor). Ti z vás, kteří chodí na veřejná zasedání zastupitelstva, mají přehled. Pro vás ostatní se to pokusím stručně shrnout.

V únoru letošního roku jsme podali dvě žádosti o krajské dotace: pro hasiče (jako každoročně) na vybavení JSDH Slatinky 40 000 Kč. Žádosti bylo vyhověno, podle pravidel dotačního titulu obec poskytla dalších 40 000 Kč, takže naši hasiči letos nakoupili a doplnili potřebnou techniku a vybavení v hodnotě 80 000 Kč.

Druhá žádost byla cílena na dotační titul „Podpora budování a obnovy infrastruktury obce“. Žádali jsme o 340 000 Kč, a to na rekonstrukci veřejného rozhlasu a dokončení výměny veřejného osvětlení. I tato podaná žádost byla úspěšná, podíl z obecního rozpočtu na celou akci pak činil 360 000 Kč. Instalaci a výměnu prováděla firma Empemont, s. r. o., z Valašského Meziříčí, která ve výběrovém řízení poskytla nejlepší nabídku. Při samotné práci pak předvedla velmi profesionální výkon – byli rychlí, ochotní a trpělivě odpovídali na všechny naše laické otázky týkající se veřejného rozhlasu. Ještě zbývá doladit hlasitost jednotlivých hlásičů, tak, aby všude byl rozhlas slyšet. Tady bychom vás rádi poprosili o spolupráci. Jednotlivé skříňky pod ampliony mají viditelně uvedená čísla (celkem je jich 15) a my bychom od vás potřebovali vědět, zda hlášení slyšíte dobře, případně kde zesílit, či naopak ubrat. Stačí poslat zprávu e-mailem nebo zavolat na obecní úřad, jak se také již děje. Děkuje.

V Močidílkách jste si jistě všimli nově osazených LED svítidel, která byla vybrána s ohledem na výšku sloupů a jejich větší vzdálenost mezi sebou. Takže by nemělo docházet k oslňování a zároveň by vám světla neměla svítit do oken, když zrovna potřebujete tmou ☺.

Na jaře jsme také podávali žádost o umístění zpomalovacího prvku k dětskému hřišti na návsi a dopravního zrcadla do zatáčky u obchodu. Retardér se na podzim podařilo instalovat, zrcadlo nám bylo v prvním kole zamítnuto. Nicméně nevzdali jsme se a v současné době máme již od policie souhlasné stanovisko. Žádost na odbor dopravy do Prostějova jsme ale museli podat znovu, a tak nyní čekáme na vyjádření stavebního úřadu ve věcech silnic. Snad brzy bude zatáčka pro řidiče jedoucí zezdola kolem kapličky bezpečnější.

Koncem jara jsme přistoupili k rozšíření místní komunikace u rybníka, výhradně z toho důvodu, abychom umožnili parkování obyvatel z příslušného konce Slatinek a zůstal volný průjezd kolem rybníka pro potřeby hasičů. Podrobnější informace o této akci naleznete v článku pana místostarosty Ondřeje Jakubce.

Snad nejvýznamnější akcí tohoto roku je však vznik projektové dokumentace k chodníku a venkovnímu osvětlení podél silnice III/44924 – tedy cesty na Větrák. Tady nás velmi tlačil čas. Územní rozhodnutí, které bylo k této akci vydáno v únoru

pf 2020

malba: Kateřina Coufalová

2018, má platnost dva roky. A celý první rok z této lhůty bohužel, kromě jedné schůzky zainteresovaných úředníků, nedošlo k žádnému reálnému posunu. V březnu jsme proto vytvořili výzvu k podání nabídky o provedení projektových a inženýrských prací a činností. Ze tří oslovených firem byla nakonec vybrána firma Atedos, s. r. o., která má s projekty tohoto druhu bohaté zkušenosti a také dobré reference (kromě větších měst spolupracují v okolí mj. i s obcemi Slatinice a Lutín). Podle uzavřené smlouvy firma Atedos, s. r. o., vytvořila kompletní projektovou dokumentaci (včetně nového úseku silnice) v celkové hodnotě 547 000 Kč bez DPH.

Na základě velkého množství připomínek a podmínek v územním rozhodnutí (nejvíce ze strany Správy silnic Olomouckého kraje – dále SsOK) bylo patrné, že je potřeba postupovat v součinnosti nejen s touto organizací. Laicky řečeno – plánovaný chodník (hlavně vzhledem k nedostatku místa) prostě nemůžeme budovat odděleně od silnice. Její část (v Mešnici) bude muset být také nová. Podařilo se nám svolat společnou schůzku, které se zúčastnili Ing. Ladislav Růžička, vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství, Ing. Petr Foltýnek, ředitel SsOK, a pan Vít Lamplota, správní cestmistr za středisko údržby SsOK. Na ní jsme si, ještě před zahájením prací na projektové dokumentaci, ujasnili potřebné kroky. Koncem srpna se pak uskutečnila další schůzka – už i se zástupci projektantů. Po dokončení projektové dokumentace bude během jara následovat vyřízení stavebního povolení a pak z mého pohledu nejtěžší část – začít shánět na tolik potřebnou stavbu peníze. A nebude to málo. Podle dosavadních odhadů odborníků se by se mělo jednat minimálně o 15 milionů Kč, možná více. Nejdražší částí stavby bude opěrná zeď podél svahu v Mešnici. Nový kus silnice slíbil zafinancovat Olomoucký kraj, zatím ovšem s nejasným výhledem do příštího volebního období, protože na následující roky už jsou finance rozdělené. Tak si budeme držet palce a doufat, že i přes současnou nepříliš příznivou ekonomickou situaci se podaří stavbu zahájit. Ale to uplyne ještě hodně času a já vás budu o situaci samozřejmě průběžně informovat.

Zatím se můžete na našich webových stránkách podívat na video s vizualizací chodníku, pro představu přidávám alespoň pár fotografií i pod článkem.

Poslední významnější událostí, o které bych vás chtěla informovat, je vyhlášení výběrového řízení na obsazení pozice ředitelky naší mateřské školy. S dosavadní paní ředitelkou Hanou Protivánkovou jsme se dohodli, že k 31. 12. 2019 ukončí svou činnost a odejde na zasloužený odpočinek. Dne 15. listopadu zvítězila ve výběrovém řízení (kterého se kromě zástupců obce a školky zúčastnily také členky České školní inspekce a Krajského úřadu Olomouckého kraje) slečna Bc. Renata Klajblová. Věříme, že si novou paní ředitelku (kterou krátce představujeme na jiném místě Zpravodaje) naše děti oblíbí a i jí se bude ve Slatinkách líbit.

Oběma našim „Martinům“ (Crhovi i Chudobovi) se podařilo během podzimu zrekonstruovat chodník od návsi nahoru směrem k rybníku, za což jim patří velký dík. Práci odvedli na výbornou a obec díky jejich šikovnosti ušetřila nemálo peněz. Jmenovaný úsek jsme po předchozích úvahách vybrali z ryze praktických důvodů – na opravu není třeba žádné zvláštní povolení, můžeme ji provádět svépomocí a opravený chodník umožní lepší zimní údržbu. V příštím roce přijde na řadu vybudování chodníku k nově postaveným domům směrem ze Slatinek na Lípy.

Na závěr bych snad ještě přidala upozornění, že jsme rozšířili dopolední úřední hodiny – a sice každý den (kromě pátku) od 8 do 12 hodin, v pondělí a ve středu pak klasicky odpoledne od 15 do 17 hodin. Já nebo pan místostarosta Ondřej Jakubec jsme vám v případě potřeby k dispozici po telefonické domluvě i v jakýkoliv domluvený čas. Neváhejte se na nás obrátit se svými dotazy, potřebami a podněty.

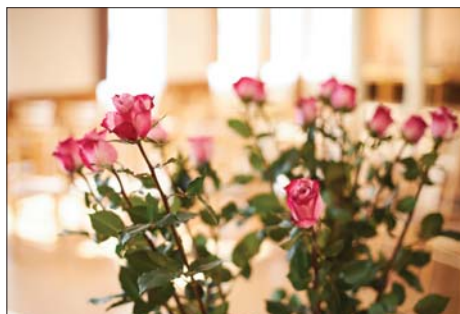
Přeji vám požehnané a klidné Vánoce a do nového roku pevné zdraví, štěstí a spokojenost.

Monika Prokopová

Záběry z vizualizace chodníku s venkovním osvětlením podél silnice III/44924 ze Slatinek na Větrák

7. června 2019 jsme přivítali do svazku naší obce
dvanáct nových občánků. Pět děvčátek a osm chlapců.
Přejme jim, ať jsou zdraví, rodičům ať dělají jenom radost
a ať ve Slatinkách prožívají radostné a šťastné dětství.
Více fotografií si můžete prohlédnout ve fotogalerii na www.slatinky.cz.

Fotografie Pavel Dostál

Prostor u rybníka a veřejné plochy v obci

Snad všichni si už mohli všimnout, že na konci jara změnil svou podobu prostor u rybníka.

Vznikl zde vydlážděný úsek, který je formálně manipulační a odstavnou plochou.

Někteří zásah považují za negativní (ubírá se tím zeleně), proto bych rád tento krok vysvětlil.

Dlouhodobě jsme slýchávali oprávněné stížnosti našich hasičů, že prostor u rybníka je přeplněn auty a není možné zajet v případě potřeby k rybníku či kvůli podélně zaparkovaným autům do lesa. Parkující auta patřila jak návštěvníkům (kteří sem ovšem vjížděli nepovoleně, neboť porušili zákaz vjezdu umístěný na konci návsi), tak zejména zdejšími obyvatelům (tj. osob s trvalým pobytem v obci), kteří mají v místě jen malou možnost zaparkovat.

Abychom vyvážili tyto potřeby hasičů a místních, rozhodli jsme se kultivovat dosavadní „divoké“ parkování a vytvořit plochu, kde by mohli místní zaparkovat a současně tím nezamezovali manipulaci hasičské techniky. Vedle vytvoření asi 10 míst se současně uvolnil i prostor vjezdu k rybníku. Úpravy však nejsou ještě u konce – na jaře budou vysázeny stromy (jeřabiny a lípa), které nahradí pokácené tůje.

Průvodním krokem vybudování odstavné plochy bylo opětovné umístění značky zákazu vjezdu před odbočku k rybníku, s dodatkovou tabulí povolující vjezd jen osobám s oprávněním od obce. Těmito osobami se míní místní obyvatelé, kteří si stále mohou na obecním úřadě vyzvednout zelené „parkovací karty“ – nejen pro sebe, ale i „do zálohy“, např. pro návštěvu či vůz dalšího rodinného příslušníka. Význam karet spočívá výhradně v regulaci vjezdu a parkování cizích ná-

vštěvníků na místech, jež by měla být vyhrazena domácím obyvatelům. Právě proto, aby se zamezilo blokování průjezdu hasičské a jiné potřebné techniky. Uvědomujeme si, jaké mají návštěvníci Slatinek problémy s parkováním, a tento problém se stává předmětem dalšího koncepčního plánu rozvoje (plánované odstavné plochy u Vápenic a při novém chodníku na Větrák, na kraji obce). Na druhou stranu, pokud někdo z návštěvníků projede oběma zákazy a najde, třeba o víkend, volné místo u rybníka, může zde na své riziko zůstat nějaký čas stát. Tomu asi nikdo neumí zabránit. Pokud ovšem svým nevhodným parkováním omezí prostor průjezdu, bude v rámci dohody s Policií ČR přivolána hlídka.

Při letošním výlovu rybníka se umístění posezení a stánků s občerstvením na pevné ploše určitě osvědčilo.

Ta všechna auta, která zde neoprávněně budou stát (tj. cizí návštěvníci, kteří porušili zákaz vjezdu), bude řešit. Naopak neřešena budou auta místních obyvatel – držitelů oprávnění k vjezdu v podobě zelených karet (umístěných v zaparkovaném autě na viditelném místě). Doporučujeme proto vyzvednout si tyto karty a nezapomínat je vkládat za skla aut, aby nebyli jejich majitelé v případě policejní kontroly zbytečně pokutováni. Závěrem lze říci, že dosavadní reakce místních, kteří jsou rádi za možnost parkování, jen potvrzují, že naše rozhodnutí bylo správné.

Otázka parkování aut místních obyvatel v obci je však složitějším problémem, který se ne vždy řeší ideálně. Nešvarem je zejména parkování na předzahrádkách, zeleném pásu před některými domy či nevhodná úprava těchto prostor. Tyto pozemky jsou ovšem nejen majetkem obce, ale podle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, jsou také veřejným prostranstvím, které je podle § 5 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., (zákon o některých přestupcích) nepřipustné jakkoliv svévolně zabírat či nepovoleně upravovat. Zákon to jasně klasifikuje jako neoprávněný zábor veřejného prostranství a tuto nezákonnou činnost pokutuje až do výše 50 000 Kč, udělenou příslušným správním orgánem. Zájem obce je samozřejmě podpořit možnost parkování pro obyvatele obce, tj. i na veřejných plochách v majetku obce, ovšem za určitých podmínek a schválením žádosti zastupitelstvem obce. To rozhodne souhlasně jen v případě, že žadatelé nemají jinou možnost parkování v blízkosti svého objektu bydlení či na vlastním pozemku. Součástí žádosti musí být orientační ná-kres, představení řešení a materiálové skladby (ideálně prostřednictvím zatravnovacích dlaždic), které zaručí, že vznik parkovacích míst bude proveden kultivovaně a nedojde ke znehodnocení daného místa jak z vizuálního hlediska, tak z hlediska možnosti provádět technickou údržbu. Věříme, že tímto způsobem může být oprávněný zájem jednotlivců i obce sladěn k oboustranné spokojenosti.

Ondřej Jakubec

Při letošním výlovu rybníka se umístění posezení a stánků s občerstvením na pevné ploše určitě osvědčilo.

TŘI NOVÉ OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY

Parlament České republiky v říjnu letošního roku schválil novelu zákona o místních poplatcích, která už byla podepsána i prezidentem. Novela vstupuje v platnost k 1. lednu 2020. V praxi to znamená, že všechna (!) města a obce v ČR musí vydat k tomuto datu nové obecně závazné vyhlášky (dále jen OZV), týkající se vybírání místních poplatků.

U nás ve Slatinkách jsou to tři OZV – o místním poplatku ze psů, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a do třetice vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Všechny tři nově zpracované vyhlášky jsou v současné době na posouzení na Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR. Pokud k nim nebudou žádné připomínky, na prosincovém veřejném zasedání zastupitelstva budou předloženy ke schválení.

Při této příležitosti bychom vám chtěli oznámit, že ve dvou případech by mělo dojít od roku 2020 k navýšení poplatků. A to o sto korun. U poplatku ze psa bude cena činit jednotně 200 Kč (u prvního i dalších psů) a poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů bude 500 Kč. U vyhlášky o poplatku za užívání veřejného prostranství se žádná z položek nezměnila. Navýšení poplatků jistě není příjemné pro nikoho. Jsme

ale svědky toho, jak zároveň s růstem mezd stoupají (mnohdy až neadekvátně) také veškeré ceny. Současná výše těchto místních poplatků je prostě dále neudržitelná. Na komunální odpad i tak obec dlouhodobě doplácí (pro přehled jsem připravila tabulku, kterou vidíte pod článkem). Nezanedbatelný je i fakt, že se u některých druhů odpadu výrazně zvýšila četnost svozu – například u bioodpadu. Proto věříme, že nárůst poplatku pochopíte a že pro vás nebude příliš finančně zatěžující.

Nakládání s odpady (výdaje a příjmy)

Rok	Cena celkem	Vybráno od občanů	Vráceno za třídění (EKO-KOM)
2016	264 855 Kč	178 475 Kč	36 159 Kč
2017	281 615 Kč	174 300 Kč	71 152 Kč
2018	326 126 Kč	238 633 Kč	55 881 Kč
2019*	303 511 Kč	237 233 Kč	41 524 Kč

* k 30. 10. 2019

Monika Prokopová

Na příští rok jsme podali žádost o dotaci (možnost uhrazení až 85 %) poskytovanou Ministerstvem životního prostředí ČR z dotačního titulu OPŽP „zkulturnění sběrných míst“. Chtěli bychom s pomocí těchto peněz upravit sběrné místo u garáží. Zpevnit a částečně ohradit plochu s nádobami na tříděný odpad, jejich počet rozšířit a koupit nové kontejnery na bioodpad a staré železo. Další sběrné místo (u kapličky) pak budeme řešit v rámci plánované studie na úpravu tohoto prostoru.

Upozornění pro majitele psů

Upozorňujeme vlastníky a chovatele psů, že podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, s účinností od 1. ledna 2020 musí být každý pes označen elektronickým čipem.

Povinně by se měli čipovat všichni psi, nejdříve však ve věku kolem půl roku, v době prvního očkování proti vzteklině. Bez čipu totiž veterináři nebudou aplikovat vakcinaci proti vzteklině. Číslo čipu se totiž povinně bude muset zaznamenat do očkovacího průkazu – jediné tak bude vakcinace platná. Sankce za nedodržení očkování proti vzteklině jsou v řádech desítek tisíc korun.

Mikročip je přibližně milimetr široký a centimetr dlouhý miniaturizované zaří-

zení, které je naprogramováno čitelným kódem, který je jedinečný a neopakovatelný. Čip je možno aplikovat zvířeti v jakémkoliv věku, jednoduchým vpichem pod kůži. Jeho cena se pohybuje v rozmezí 300–400 Kč.

Bohužel tento nový zákon není dotažen do konce – v České republice totiž chybí

celostátní registr čipovaných psů. Existuje jen řada soukromých registrů, vzájemně nepropojených. O zřízení celostátního registru poslanci zatím diskutují, odhaduje se, že nejdříve k jeho zřízení může dojít přibližně za dva roky.

Po označení psa mikročipem se proto v současné době doporučuje chovatelům psů zaregistrovat se individuálně v Národním registru majitelů zvířat www.narodniregistr.cz/o-nas.php. Teprve po zaregistrování do tohoto registru plní mikročip také funkci prostředku k vyhledávání a nalezení psa v případě zaběhnutí. Zapsání psa do registru vyjde na 198 Kč. Poté je pes zapsán i do mezinárodní vyhledávací sítě Petmaxx (což se může hodit při zaběhnutí psa na zahraniční dovolené).

Monika Prokopová

ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE SLATINKY

O nejdůležitějších aktivitách, které měly dopad na naši obec, se zmiňuje úvodní text paní starostky, přesto jej můžeme doplnit krátkým shrnutím další agendy, kterou přinesl uplynulý rok, a již se zabývalo na veřejných zasedáních zastupitelstvo obce. V tomto roce se konala čtyři veřejná zasedání zastupitelstva, k nimž ještě v rámci

STOČNÉ: jedno z prvních ne příliš příjemných rozhodnutí, které padlo v prosinci 2018, se týkalo navýšení stočného na 42 Kč/m³. K tomuto nepopulárnímu kroku vedly bohužel podmínky dotace, v rámci které se realizovalo budování kanalizace, jež obec zavazují do roku 2022 respektovat postupně se navyšující cenu stočného. Poté už může obec výši stočného regulovat sama. Zvýšená cena má však i jedno pozitivum – výnos ze stočného se podílí na tvorbě fondu, z něhož bude do budoucna zajišťován provoz a údržba kanalizace.

PODPORA SPOLKOVÉ ČINNOSTI: jako v minulých letech, i v roce 2019 byly ze strany obce finančně podpořeny místní spolky: Hasiči, Slatinkočky, Sportovní klub a Myslivecký spolek Kosíř. Tyto finance jsou přirozenou podporou činnosti těchto spolků a jejich důležitého působení v obci. Na druhou stranu by měla fungovat jakási oboustranná výměna aktivit vůči obci z jejich strany – větší povědomí o působení těchto spolků a prezentace jejich činnosti. U prvních tří spolků to funguje bezvadně – všichni víme, co pro slatinkovské občany dělají a že jejich role při pořádání akcí je zásadní a nezastupitelná. U Mysliveckého spolku Kosíř by však větší aktivitu jistě uvítali všichni obyvatelé Slatinek. Okresní organizace Českého svazu včelařů v Prostějově dostala loni 10 000 Kč, uvažujeme však o snížení této částky ve prospěch podpory včelařů přímo v obci.

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA O MÍSTNÍM POPLATKU ZA VYUŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ: na třetím zasedání zastupitelstva vyvolala debatu úprava vyhlášky o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, resp. vyhlášky č. 1/2016 a její nahrazení novou vyhláškou č. 1/2019. Hlavním předmětem této úpravy bylo vypuštění stávající možnosti vyhrazení si trvalého parkovacího místa za poplatek. Nový návrh ze strany vedení obce předpokládal pouze vyhrazení parkovacího místa pro řádně zkolaudované provozovny služeb v obci, ale v rámci debaty na jednání nebyla tato možnost podpořena. Problematika parkování v obci je samozřejmě citlivá s ohledem na omezený počet parkovacích ploch. Z toho důvodu současné vedení obce podporuje spíše rozšiřování parkovacích míst vhodným a koncepčním způsobem než zpoplatnění vyhrazení parkovacích míst, které v důsledku vede k popření rovných podmínek a nežádoucí privatizaci veřejného prostoru.

ODSTAVNÁ PLOCHA U RYBNÍKA: na čtvrtém květnovém zasedání zastupitelstva obce se diskutovalo o nové odstavné a manipulační ploše u rybníka v podobě rozšíření stávající místní komunikace. To v důsledku umožňuje odstavení vozidel pro obyvatele, kteří mají v místě ztíženou či žádnou možnost parkování. Polemiku vyvolalo umenšení zelené plochy a blízkost studny na pozemku parc. č. 1175/2. V tomto bodě byl dokonce jedním ze zastupitelů podán podnět k Odboru životního prostředí Magistrátu města Prostějova, který počátkem května prošetřil, zda nedochází k ohrožení zdroje pitné vody. Šetření potvrdilo, že k žádnému takovému ohrožení nedochází, avšak bylo třeba v důsledku tohoto vyvolaného jednání sladit probíhající úpravu komunikace s příslušnými právními předpisy. Při dojednání postupu mezi Odborem životního prostředí Magistrátu města Prostějova a vedením obce Slatinky bylo

nového povolebního období připadla další dvě na konci roku 2018. Podrobné zápisy z jednání jsou k dispozici na webových stránkách obce, přesto lze shrnout některé důležité body těchto zasedání. Ve středu 18. 12. 2019 se uskuteční poslední letošní veřejné zasedání zastupitelstva.

jako ideální i ekonomicky nejvýhodnější řešení zvoleno odborné zakonzervování stávající studny. Toto opatření se následně realizovalo, jakkoliv to přineslo obci další náklady.

DOKONČENÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ: obnova dětských hřišť byla řešena pomocí dotačního titulu již v závěru funkčního období minulého vedení obce. Ke kompletní realizaci však došlo až v povolební době, kdy se nové vedení obce muselo vyrovnávat s ne zcela dokonalým dílčím provedením ze strany dodavatele – jak z hlediska dodržování termínů, tak s ohledem na kvalitu práce. Soustředěným tlakem ze strany starostky došlo nakonec v letních měsících k nápravě a doplnění herních prvků (zvláště v případě dětské skluzavky toto obohacení uvítali mnozí rodiče a zejména jejich děti). Z iniciativy vedení obce byl také jako doplnění hřiště na návsi (po výzvách ze strany rodičů) osazen po obou stranách mobilní nízký plůtek.

SOUDNÍ SPOR OBCE O VYDRŽENÍ POZEMKU: nové vedení obce zdědilo nepříjemný a složitý spor (z roku 2017) s občanem Slatinek J. V., který vyvrcholil soudním jednáním. Týkal se tzv. vydržení (tj. nároku na získání části obecního pozemku dlouhodobě jím v dobré víře využívaného). Vyřešení sporu podepsáním dohody bylo podmíněno ze strany J. V. mimo jiné získáním věcného břemene k obecní cestě, pod kterou vede chodba do jeho sklepa. Od počátku nové vedení obce navrhovalo smírné řešení a dobrou vůli podepsat dohodu, zejména ve snaze vyhnout se soudnímu sporu a s tím souvisejícím výdajům. Je smutné a nepochopitelné, že za celou dobu nebylo možné vejít s protistranou v osobní jednání, vše se muselo řešit prostřednictvím právníků. Nové vedení obce bylo připraveno respektovat oprávněné požadavky, ale bohužel při tom nenašlo vstřícného partnera. Spor byl na podzim roku 2019 vyřešen soudně tak, že k vydržení pozemku (podle očekávání a práva) došlo, ovšem podepsání dohody (z hlediska obce spíše dojednání jednostranně výhodných podmínek pro J. V.) a poskytnutí věcného břemene zastupitelstvo obce jednomyslně odmítlo. V tuto chvíli již také známe rozhodnutí soudu, který určil výši poplatků za dosavadní soudní a právní úkony. Obec Slatinky musí uhradit do tří dnů od nabytí právní moci rozhodnutí k rukám právního zástupce pana J. V. částku 60 063,32 Kč. Přičteme-li k tomu honorář právníčky, která hájila zájmy obce (výši v tuto chvíli ještě neznáme), je to myslím za neochotu spolu mluvit a domluvit se dost vysoká cena.

NAVÝŠENÍ PŘÍSPĚVKU NA ZAJIŠTĚNÍ DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI OLOMOUCKÉHO KRAJE: na šestém zasedání zastupitelstva obce v říjnu 2019 byl přijat dodatek ke Smlouvě o poskytnutí příspěvku na zajištění dopravní obslužnosti v rámci Olomouckého kraje s Koordinátorem dopravního systému Olomouckého kraje (KIDSOK). Tímto dodatkem byla obec nucena navýšit náš příspěvek na 85 950 Kč, což je téměř dvojnásobek současné částky. K takovému navyšování dochází v rámci kraje plošně a má to své objektivní příčiny a z hlediska obslužnosti obce je třeba tento krok respektovat. Tím spíše však platí úsilí vedoucí ke zlepšení dopravního (autobusového) spojení Slatinky – (Slatinice) – Olomouc, které se stane jednou z priorit příštího roku.

Ondřej Jakubec

Představujeme vám nové letecké snímky Slatinek. Ve velkém provedení jsou k vidění na obecním úřadě a k dispozici jsou i na webových stránkách www.slatinky.cz.

K POZEMKOVÝM ÚPRAVÁM

Poslední listopadový den jsme dostali do schránek leták oznamující vznik občanské iniciativy „Krásné Slatinky“. Ta si klade za cíl zabránit naplňování asfaltové cesty v lokalitě pod Malým Kosířem v Komplexních

Pokračující Komplexní pozemkové úpravy (dále jen KoPÚ) ve Slatinkách se po **Zpracování soupisu nároků vlastníků pozemků** dostaly do další fáze, kterou je vytvoření tzv. **Plánu společných zařízení**. V rámci této fáze se dne 28. března 2019 sešli na Obecním úřadu ve Slatinkách zástupci zpracovatelské firmy Geodetika, s. r. o., se sborem zástupců společenství vlastníků*. Na schůzce seznámil projektant Ing. Daniel Hakl přítomné s mapovým podkladem zpracované analýzy skutečného stavu řešeného katastrálního území Slatinky. Kromě diskuze o nutnosti navržení vsakovacích a svodných průlehů, odvodňovacích kanálů apod. se hlavně probírala stávající cestní síť, důležitost jednotlivých cest a možnosti jejich doplnění. Sbor zástupců předkládal své návrhy, které měly být následně zapracovány do plánu společných zařízení.

Cesty, které se v pozemkových úpravách navrhují, mají několik druhů povrchů – asfaltové, šterkové, travnaté a nezpevněné. Přičemž, jak nám bylo sděleno, naplánuje-li se cesta „nižší“ úrovně povrchu, nejde ji pak změnit na povrch kvalitnější. Naopak je to ale možné. Takže tam, kde je v KoPÚ naplánován např. šterk, klidně může být tráva nebo nezpevněná cesta, ukáže-li se to časem jako přínosnější. Finanční stránka týkající se pozemkových úprav je totiž záležitostí státu a ten také platí vybudování všech prvků v plánu společných zařízení. Tedy i cest.

Na území Slatinek byly na jarní schůzce navrženy pouze dva úseky, kde by měly být cesty asfaltové. Již zmiňovaná část pod Malým Kosířem a u Vápenice. Všude jinde budou cesty šterkové, travnaté nebo nezpevněné. U Vápenice by měla asfaltová cesta vést rovně po hranici označení chráněného území a pak pokračovat nahoru svahem přes pole. Tento povrch zde byl doporučen s ohledem na zemědělskou techniku a prudký spád pole. (Na obrázku je navrhovaná cesta vyznačena červenými tečkami.)

Vraťme se ale k lokalitě u Mešnice a pod Malým Kosířem. Už v roce 2006 (a to považuji za klíčové) byla 1. změnou tehdejšího platného územního plánu tato lokalita zařazena do kategorie „Plochy bydlení – rodinné domy“. Nechám

pozemkových úpravách. Některé informace uváděné v letáku se však nezakládají na pravdě nebo jsou zkreslené a neúplné. Dovolím si tedy vyjmenovat kroky, které k celé situaci s „asfaltkou“ vedly.

na každém, aby toto rozhodnutí posoudil. Nicméně žádné veřejné protesty proti takovéto zásadní změně se tenkrát nekonal, takže v územním plánu byla schválena.

V 7. čísle našeho Nezávislého zpravodaje (které vyšlo v červenci 2017) jsme na tuto skutečnost upozorňovali. V souvislosti s novým navrhovaným územním plánem vyšel článek Ondřeje Jakubce „**Návrh územního plánu pro Slatinky – jeden důsledek**“, ve kterém popisuje, jaké toto rozhodnutí bude mít neblahé důsledky pro přírodu u Malého Kosíře a krásná místa v okolí Mešnice, kde mnozí tak rádi chodíme na procházky. Ani tento článek však nevyvolal žádnou větší odezvu a masovější vlnu protestů proti novému územnímu plánu. Ten byl minulým zastupitelstvem v říjnu roku 2018 v poměru 5:2 schválen.

Jsmo tak postaveni před fakt, že v dané lokalitě máme schválenou výstavbu rodinných domů. A k nim se jejich obyvatelé budou muset nějak dostat. Nemohou vyjždět na travnatou cestu (ostatně, ta by zásluhou těžké techniky potřebné ke stavbě dlouho travnatá nezůstala). To byl tedy důvod, proč v těchto místech (která jsou těsně za hranicí intravilánu obce a cestu zde je možno vybudovat v rámci KoPÚ na státní útraty) byl naplánován na jarní schůzce sboru zástupců asfaltový povrch. Na fotografii viditelný kousek odbočující nahoru směrem na Slatinice souvisí s navázáním na plánovanou cyklostezku. Síť cyklostezek, spojujících okolní obce s Olomoucí, má v současnosti v Olomouckém kraji vysokou podporu a příprava jejich budování pokračuje poměrně rychlým tempem.

Když letos na říjnové schůzce sboru zástupců Ing. Hakl předložil zpracované návrhy, vyvolalo to u některých účastníků dosti velké pozdvižení a protesty proti onomu severnímu asfaltovému úseku, což všechny ostatní překvapilo a zaskočilo. Zpracovatelská firma totiž postupovala přesně podle v březnu dohodnutých pokynů, které však byly nyní některými zpochybňovány. Přestože zápis z březnové schůzky, včetně výkresu a popisu na ní navržených cest, obdrželi všichni ze sboru zástupců.

Jeden z argumentů odpůrců navrhované asfaltové varianty byl, že se v minulosti plánovalo vybudování příjezdové cesty k budoucím domům napříč svahem naproti „křížku“, tedy nalevo od kamenného úvozu. Zajímaly mne podrobnosti tohoto řešení, tak jsem se na takovouto možnost informovala u odborníků. Bylo mi řečeno, že schválení této varianty je v současné době – podle dopravních projektantů – téměř nereálné. Rozhledové poměry v křižovatce jsou už teď velmi špatné. Takže vyústění další cesty nepřipadá v úvahu – snad jen za předpokladu odkopání a zrušení celého svahu. Což by asi byl mnohem citelnější a brutálnější zásah do krajiny. Nehledě na to, že milionové náklady na vybudování by šly zcela na náš vrub, neboť se prostor nachází v intravilánu obce.

Tolik tedy k dosavadním faktům kolem „asfaltky pod Kosířem“. Pro vaši představu jsem vložila nákres celé situace na letecký snímek dotčené oblasti. Červené tečky představují navrhovanou asfaltovou úpravu cesty, červeně kostičkované plochy z územního plánu znamenají „plochy smíšené obytné“, proužky mezi nimi „plochy veřejného prostranství“ a zelený kostičkovaný kousek je „veřejná zeleň“.

Co se týká dalšího postupu v KoPÚ, situace je následující: až firma Geodetika, s. r. o., zpracuje celý plán společných zařízení, předloží ho sboru zástupců k vyjádření. Poté bude ponechán dostatečný časový prostor, aby se s ním seznámilo **zastupitelstvo obce, které jediné má pravomoc plán společných zařízení schválit**.

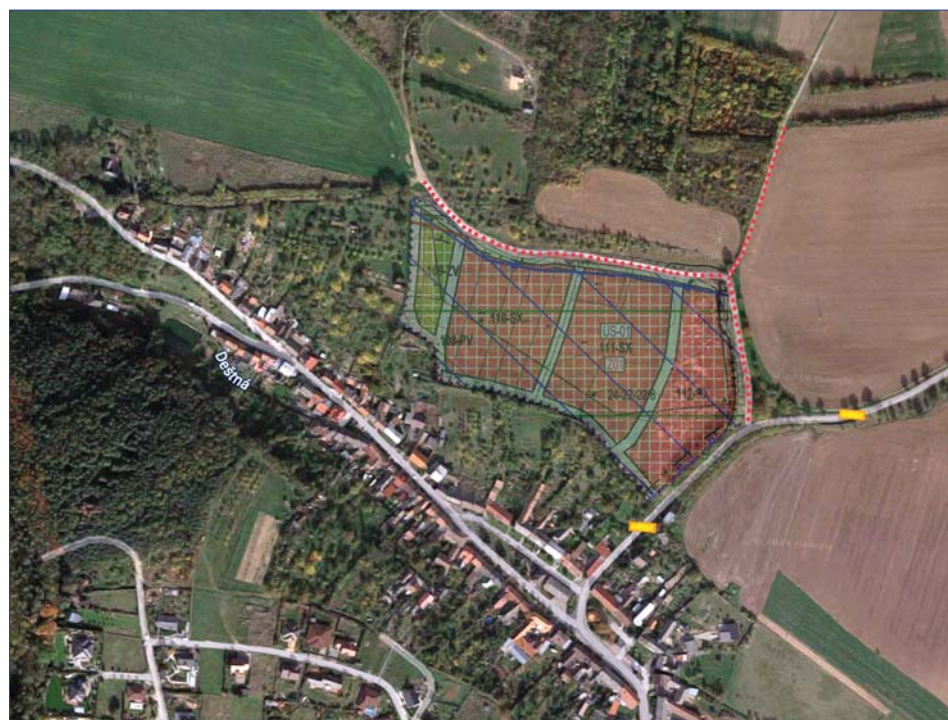
Samozřejmě vítáme každou iniciativu místních, kteří tím dávají najevo, že jim záleží na kvalitě prostředí a krajiny ve Slatinkách. I když se domníváme, že měla přijít mnohem dříve! Současné však musíme respektovat danou situaci a při spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty v rámci KoPÚ musíme vystupovat jako spolehlivý a předvídatelný partner.

(Snad ještě poslední poznámka – i když jsou v plánu společných zařízení schváleny jednotlivé prvky, neznamená to ještě, že budou ze strany státu v dohledné době realizovány. Všichni vidíme, po jakých cestách jezdíme, kolik peněz stát uvolňuje na jejich opravu, nemluvě o budování cest nových. I když na realizaci pozemkových úprav má stát vyčleněny zvláštní finanční prostředky, je velmi pravděpodobné, že ač v rámci KoPÚ schválená, nejen „asfaltka“ v lokalitě pod Malým Kosířem bude ještě dlouhou dobu pouze na papíře.)

Monika Prokopová

*** Sbor zástupců KoPÚ Slatinky, jmenovaný v roce 2018:**

Ing. Zdeněk Dokulil, Stanislav Havlíček, Ing. Roman Luczka, Dušan Marko, Václav Menšík, Ing. Tomáš Navrátil, Statek Kostelec na Hané, zast. Hanou Tomanovou, Obec Slatinky, zast. Monikou Prokopovou. Za zhotovitele SPÚ Prostějov, zast. Ing. Lenkou Šedkovou, GEODETIKA, s. r. o., zast. Mojmírem Greplem, Ing. Daniel Hakl, úředně oprávněný projektant

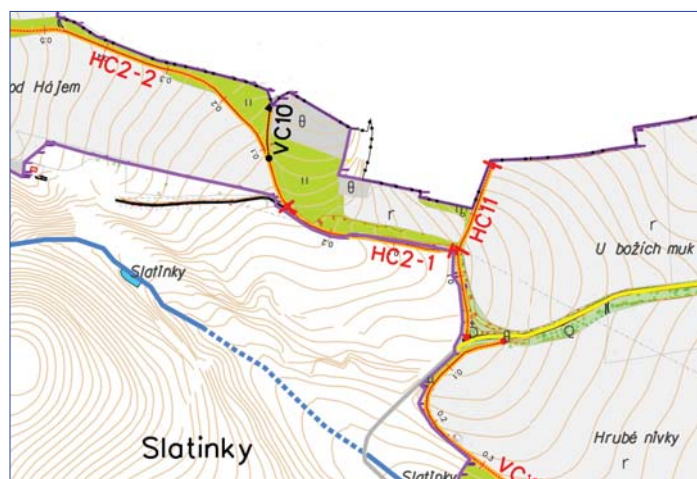

Co znamená Plán společných zařízení?

Plán společných zařízení (dále jen PSZ)

V rámci této činnosti se připravuje základní kostra budoucího nového uspořádání pozemků vlastníků. Jedná se o systém dopravních zařízení (zpevněné a nezpevněné cesty), vodo-hospodářských a protierozních zařízení (průlehy, příkopy, retenční nádrže, vsakovací pásy, větrolamy apod.) a prvky územního systému ekologické stability (biocentra, biokoridory a interakční prvky). Výchozím podkladem je podrobný terénní průzkum území a analýza všech dostupných podkladů. Na tvorbě plánu společných zařízení se podílejí odborníci z celé řady oblastí. Ve všech případech se návrh PSZ řídí platnými normami a předpisy. K návrhu se využívá moderních programových prostředků, jak pro výpočet dimenzí, tak pro jejich umístění do terénu.

Výsledný návrh je projednáván a schvalován jednak se sborem zástupců, dále pak na veřejném zastupitelstvu obce. K tomuto návrhu pak uplatňují své připomínky i zástupci státní správy a vlastníci či správci dotčených zařízení. Schválený návrh společných zařízení dopracovaný do jednotlivých parcel vytvoří soustavu parcel, jejichž vlastníkem se ve většině případů stává obec nebo stát. Tento krok je nutný pro následnou realizaci těchto zařízení.

Výřez z výkresu a popisu cest – součást zápisu z porady sboru zástupců společenství vlastníků konané dne 28. 3. 2019.

Cesta	Délka (m)	Navržená kategorie cesty	Typ konstrukce
HC1	880	Hlavní 4,0/30	tráva
HC2-1	277	Hlavní 4,5/30	asfalt
HC2-2	1635	Hlavní 4,0/30	šterk
HC3	984	Hlavní 4,0/30	šterk, příčné žláby
HC4	1225	Hlavní 4,0/30	šterk
VC10	90	Vedlejší 3,5/20	nezp.
VC11	288	Hlavní 4,5/30	asfalt.
VC12	583	Vedlejší 4,0/20	tráva
VC13	321	Vedlejší 3,5/20	nezp.
VC14	166	Vedlejší 3,5/20	nezp.
DC16	1077	Doplňková 3,0	nezp.
DC17	507	Doplňková 3,0	nezp.
DC18	691	Doplňková 3,0	nezp.
VC19	301	Vedlejší 3,5/20	šterk
DC20	556	Doplňková 3,0	nezp.
DC21	647	Doplňková 3,0	nezp.

Loučím se se životním posláním

Po 37 letech výchovné činnosti v mateřské škole končím aktivní pedagogickou práci a odcházím do důchodu. Většinu svého profesního života jsem vykonávala funkci ředitelky místní MŠ. Činnost a výchovné cíle MŠ jsem tedy nejen plánovala, ale také spolu s dalšími zaměstnanci jsem je realizovala. MŠ Slatinky se mi stala druhou rodinou.

Obklopovali mě obětaví a pracovití lidé, kteří mně pomohli nejen v mé profesi, ale také v osobním životě. Zpětně vysoce hodnotím zejména místní řemeslníky, kteří pracovali bez finančního honoráře, a to pana Silvestra Lakomého, Antonína Petráska, Jaroslava Látala, Pavla Nevrlého, Jiřího Čepa, Ivetu Chudobovou a také podnikatele pana Jiřího Bílého, Vladimíra Stoličku, Ing. Radka Sedláčka, Jiřího Vránu, Františka Hrazdila, Pavla Dostála a další. Záslužnou práci odváděli místní hasiči a zastupitelé obecního úřadu pod vedením pana Jaromíra Crhy a účetního Ing. Pavla Chudoby.

Práce s dětmi, které docházely ze Slatinek, Třebčína, Lip, Čelechovic na Hané i z Olomouce, byla sice náročná, ale zajímavá a naplňující. Za uplynulá léta jsem v MŠ pracovala přibližně se čtyřmi sty dětmi. Těší mě, že z většiny dětí vyrostli šikovní, vzdělaní a pracovití lidé, mnozí dosáhli významného postavení ve společnosti.

Chtěla bych všem zmíněným i těm, které jsem nejmenovala, upřímně poděkovat, protože bez jejich pomoci bych nedokázala všechny problémy zvládnout.

Hana Protivánková

Výroba lucerniček, ve kterých si můžete letos odnést Betlémské světlo.

*Jménem celého vedení obce upřímně děkujeme odcházející paní ředitelce **Haně Protivánkové** za její péči o naše nejmenší.*

Výchova nejmladší generace je záslužná, ale náročná práce. A dělat ji tak dlouho, to už je spíše poslání.

Přejeme paní ředitelce, aby si zasloužený odpočinek užívala co nejdéle ve zdraví a radosti. A nové paní ředitelce Bc. Renatě Klajblové přejeme, aby se jí ve Slatinkách dařilo a líbilo, aby si všichni ve školce vzájemně rozuměli a měli se rádi.

Jmenuji se Bc. Renata Klajblová a v oboru pracuji od roku 2014. Přála bych si, aby se mateřská škola ve Slatinkách stala místem, kam bude každé dítě především rádo chodit, kde získá základní znalosti a kde se rodiče a další členové komunity budou moci zapojit do programů vedoucích k rozvoji dětí. Úspěch a bezproblémový chod mateřské školy závisí především na lidech, kteří chtějí a mají chuť pracovat s dětmi a pro děti.

Za velmi důležitou považuji úzkou spolupráci se zřizovatelem, rodiči, odborníky, sponzory, dodavateli a širokou veřejností. Různými cestami zapojíme rodiče do činnosti školy a budeme spolupracovat s místní samosprávou, spolky a firmami, které přispějí ke zlepšení školky.

Samozřejmostí je dnes již komunikace prostřednictvím elektronických médií – ta lze efektivně využít pro rychlý kontakt učitelů a rodičů nebo dalších účastníků vzdělávacího procesu. Zjednoduší se tím co možná nejvíce komunikace mezi zúčastněnými. S ohledem na to, že v dnešní době už téměř nikdo nenosí po kapsách hotovost, by elektronicky mohly probíhat také platby spojené s provozem školky.

Posláním mateřské školy je rozvíjet zdravě sebevědomé dítě cestou výchovy v tradičních podmínkách života tak, aby dokázalo být samostatné. Předškolní věk je přeci nejkrásnější a nejšťastnější etapa lidského života. Důležitou složkou při všestranném rozvoji je hra. Děti při ní relaxují, navazují nenuceným způsobem komunikaci a přátelství s ostatními. Pomáhá jim se začleněním do kolektivu a hledáním svého místa mezi ostatními. I když v předškolním věku u dětí převládá spontánní hra, a právě ta děti přirozeně rozvíjí, nebudeme se vyhýbat ani zařazování nových výukových metod s využitím ICT. U starších dětí bude probíhat ucelená předškolní příprava zaměřená na rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Cílem je udělat vše pro to, aby mateřská škola ve Slatinkách fungovala jako školka rodinného typu a měla „dobré jméno“. Byla vyhledávána rodiči jako atraktivní. Společně pak vytvořit pohádkové prostředí, kde se děti budou cítit co nejlépe. Aby každý den ve školce prožily tak, aby byl pro ně příjemným zážitkem a rády se do ní vracely.

„Je úžasné, co děti dokážou, když jim k tomu dáme příležitost.“

(Linda Dobson)

Fotografie Pavel Dostál

Ve středu 13. listopadu 2019 přijalo přibližně sedmdesát slatinkovských seniorů pozvání na společné setkání. Malé Hanačky je přivítaly stylově básničkami a tancem, k poslechu i popěvku hrál a zpíval legendární klavírista, zpěvák a skladatel Richard Pogoda se svým přítelem, saxofonistou Mirkem Švihálkem.

Obsluhu u stolu hbitě zvládala omladina a podle ohlasů snad můžeme říct, že se celá akce vydařila. Nálada byla veselá a hosté se loučili s přáním dalšího brzkého setkání. Všem, kdo se na tomto příjemném večeru podíleli, patří velký dík. Více fotografií si můžete prohlédnout ve fotogalerii na www.slatinky.cz.

Počtení ze Základní školy ve Slatinicích

Přinášíme vám krátkou reportáž ze spádové základní školy pro děti ze Slatinek.

Že se u nás pořád něco děje, není žádná novinka. I my se snažíme přiblížit se dnešní době a zapojit do výuky moderní technologie. Chtěli bychom, aby si žáci učení užili, ne ho přežili.

Naši jazykovou učebnu využíváme nejen pro aktivní výuku jazyků, pro „skypování“ se žáky z jiných zemí, ale i k virtuálním výletům do různých koutů světa. Do průběhu školního roku zařazujeme tzv. „Dny učení jinak“.

Společně jsme v loňském školním roce navštívili sekvojový park v Kalifornii, což byl pro všechny nevšední zážitek. Virtuální prohlídka byla zakončením projektového dne, kdy žáci v různých předmětech sbírali informace o sekvojích, jejich výskytu, velikosti. Učili se anglická slovíčka k danému tématu a připravovali si otázky v AJ pro průvodce parku. Kreslili si sekvoje ve výtvarné výchově a následně celý den zhodnotili v českém jazyce, kde psali novinový článek, krátkou reportáž či rozhovor o tom, co se dozvěděli.

Ukázka žakovské práce:

Reportér: „Dobrý den, chtěl jsem se zeptat na pár otázek ohledně virtuální prohlídky sekvojového parku.“

Pan P.: „Vám také, tak se ptejte.“

Reportér: „Dobrá tedy. Jak se jmenuje tento park a kde se nachází?“

Pan P.: „Tento park se nazývá Calaveras Big Trees State Park, nachází se na severu Kalifornie.“

Reportér: „Kdy byl tento park založen?“

Pan P.: „Park byl založen v první polovině 20. století.“

Reportér: „Jak se nazývá největší sekvoj?“

Pan P.: „Je to General Sherman, který ale u nás v parku bohužel není.“

Reportér: „Kolik listů a šišek vyprodukuje sekvoje za svůj život?“

Pan P.: „Přes 600 tun, je to jako 69 školních autobusů.“

Reportér: „Mojí předposlední otázkou bude, jaká zde žijí zvířata?“

Pan P.: „Žijí zde veverky, které jsou důležitou součástí parku. Různé druhy ptáků, lišky, medvědi, hadi, žáby, mloci a králíci, kteří mají schopnost změnit barvu.“

Reportér: „A poslední otázka zní: Vysazujete sekvoje, nebo vám s tím někdo pomáhá?“

Pan P.: „Nevysazujeme, to za nás dělají veverky.“

Reportér: „Děkuji, že jste si na mě udělal čas, tohle bude stačit.“

Pan P.: „Také děkuji za příjemně strávený čas s Vámi, nashledanou.“

V letošním školním roce jsme v podobném duchu pracovali celý den na tématu „Mořské želvy“, zkoumali jsme průběh jejich života, výskyt, jejich nepřátele. Informace jsme si převyprávěli také do angličtiny a nakonec jsme si povídali o životním prostředí, protože paní průvodkyně v želví nemocnici v Jižní Karolíně, kterou jsme si měli možnost virtuálně prohlédnout, nám sdělila, že největší hrozbou mořských želv jsou plasty. Želvičky si poté děti mohly vyrobit z papíru či z keramické hlíny.

Formou Mysteryskypu mají žáci možnost dostat se do různých zemí světa. Jejich úkolem je prostřednictvím jednoduchých otázek dopátrat se, do jaké země volají. Žáci na druhé straně spojení mají úkol stejný. V roce 2019 jsme se takto setkali s dětmi ze Švédska, Polska, Bahrajnu, Pákistánu nebo Indie. Dozvěděli jsme se o jejich zemích, zvycích a tradicích, jak to chodí u nich ve škole. Někdy je třeba, abychom si přivstali anebo zůstali ve škole déle, ne všichni se nacházíme ve stejném časovém pásmu. Když je to ale pro dobrou věc, proč ne.

Aby to nevypadalo, že přírodu poznáváme jen virtuálně, zmíníme ještě projektový den zaměřený na bližší poznávání Slatinic a jeho okolí, kdy všechny třídy plnily zadané úkoly během výšlapů do nedalekých míst a poté se žáci navzájem informovali o tom, co nového se dozvěděli.

V červnu přijala pozvání na naši školu paní spisovatelka Ivona Březinová, která píše knížky pro děti všech věkových kategorií. Dorazila za námi z Prahy. Mladším dětem odborně vysvětlila, jak vzniká knížka. Druhostupňářům poutavou besedou popsala, jak získává postřehy pro psaní série knížek zaměřených na různé závislosti. Nakonec dostali prostor žáci se svými otázkami a proběhla autogramiáda knížek. Na besedu se spisovatelkou jsme se dlouhodobě připravovali, četli jsme její knihy, rozebírali je, hodnotili a povídali si o daných tématech. Děti to bavilo a vytvořily spoustu zajímavých plakátů, které nám zdobily školu.

Další z netradičních dnů byl „Den se sametovou revolucí“. Ještě ho máme v živé paměti. Je neskutečné, kolik dokumentů a hraček z doby před rokem 1989 se ještě najde. Pátrali jsme po významných osobnostech, seznámili jsme se se symboly té doby, srovnávali jsme cenové rozdíly potravin i dalšího zboží, pobavili jsme se při tisku peněz z tehdejší doby, vyzkoušeli jsme si, jak těžké je namnožit text pomocí psacího stroje a uhlového papíru. Média o sametové revoluci poskytla velké množství reportáží, článků a pořadů. A my jsme měli prostřednictvím školy možnost počínání médií pochopit a na chvíli se stát součástí doby před třiceti lety.

Co ještě zažijeme v následujících měsících, se dozvíte na facebooku školy nebo v příštím čísle Zpravodaje.

Všem přejeme krásné vánoční svátky plné klidu a rodinné pohody!

Kolektiv učitelů Základní školy ve Slatinicích

Na konci roku je na místě upřímně poděkovat všem, kteří ani letos nelitovali osobního pohodlí, energie a času a uspořádali pro všechny ostatní pestrou škálu společenských, kulturních i sportovních akcí a soutěží či reprezentovali Slatinky. Hlavně díky všem těmto lidem to u nás tak záviděníhodně žije. Děkuje!

HASIČI SLATINKY

NOVOROČNÍ VÝSTUP NA KOSÍŘ (resp. Novoroční občerstvení)

- ✳ 1. 1. 2019 – počet rozdaných medailí 3 640 ks a nejméně stejný počet občerstvených návštěvníků. Pochopitelně Kosířan nemohl chybět ☺.

OSTATKY

- ✳ 2. 3. 2019 – průvod masek + Ostatková merenda na sále.

STAVĚNÍ MÁJE

- ✳ 30. 4. 2019 – na návsi, již tradičně s bohatým občerstvením, programem a hudbou.

OSLAVY SV. FLORIÁNKY V PĚNČÍNĚ

- ✳ 5. 5. 2019 – tradiční účast na oslavách patrona hasičů.

VATRA

- ✳ 7. 5. 2019 – účast v průvodu.

OKRSKOVÁ SOUTĚŽ VE SLATINKÁCH

- ✳ 11. 5. 2019 – pořádání okrskové soutěže v požárním sportu pro X. okrsek (Čelechovice na Hané, Studenec, Smržice, Slatinky).

KÁCENÍ MÁJE

- ✳ 25. 5. 2019 – na návsi, jako vždy s pestrým programem, dobrým jídlem a hudbou.

SLATINKOVSKÉ HODY

- ✳ 29. 6. 2019 – na návsi, s bohatým programem, tombolou a občerstvením. Nechyběly ani tradiční hodové disciplíny: Grand-Prix Tragačo a silácký trojboj o titul „Hodové mamlas“.

VÝLOV RYBNÍKA

- ✳ 12. 10. 2019 – tradiční výlov rybníka. Nechyběly rybí pochoutky a dobré pití. Po celé odpoledne hrála country kapela Modrá rosa.

malba: Kateřina Coufalová

DĚTSKÉ ŠIBŘINKY

- 16. 2. 2019 – rej dětských masek na sále obecního úřadu s pestrým programem a tombolou.

PÁLENÍ MORANY

- 23. 3. 2019 – konec vlády zimy a přivítání jara.

ČARODĚJNÝ REJ

- 27. 4. 2019 – slet všech čarodějnic – od nejmenších až po ty velké.

POHÁDKOVÝ LES

- 8. 6. 2019 – letos s rekordní účastí 296 přihlášených dětí. Na 11 stanovištích v lese děti svědomitě plnily zadané úkoly, na hřišti pak byly odměněny za svou šikovnost. Na všechno dohlížel samozřejmě mocný Kosířan. Na této akci se podílí velké množství organizátorů. Rádi bychom poděkovali nejen jim, ale také všem dalším pomocníkům, Obecnímu úřadu Slatinky, našim hasičům, sportovcům a hlavně pohádkovým bytostem. Díky nim mají děti jednu sobotu v roce opravdu pohádkovou ☺.

DRAKIÁDA

- 14. 9. 2019 – na hřišti děti nechaly proletět nejrůznější draky a dráčky.

USPÁVÁNÍ BROUČKŮ

- 2. 11. 2019 – teplé dny skončily a před zimou je třeba dát broučky spát.

MIKULÁŠ

- 6. 12. 2019 – spolupráce s OÚ při Mikulášské nadílce pro slatinkovské děti.

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

- 21. 12. 2019 – jako již tradičně, přivezeme do Slatinek Betlémské světlo. Ze stanoviště před Ježíškovou poštou si ho může každý odnést domů. Lucerničky tentokrát vyrobily děti z mateřské školy a za to jim patří dík ☺.

SPORTOVNÍ ROCKOVÝ PLES

- * 19. 1. 2019 – se skupinou SAX ROCK, italskými specialitami od Tonina a bohatou tombolou.

1. ROČNÍK PINGPONGOVÉHO TURNAJE

- * 23. 2. 2019 – na sále obecního úřadu se utkalo 15 hráčů.

VATRA

- * 7. 5. 2019 – Vatru pro vás chystáme rádi ☺.

HODOVÉ FOTBÁLEK

- * 30. 6. 2019 – letos už po jedenácté. To to letí...

TENISOVÝ A NOHEJBALOVÝ TURNAJ DVOJIC

- * 7. 9. 2019 – plánované datum konání. Byla to jediná sobota léta, kdy přšelo skoro celý den ☹. Turnaj se posunul na 28. září a vše už dopadlo, jak mělo!

VOLEJBALOVÝ TURNAJ

- * 21. 9. 2019 – turnaje se zúčastnilo pět mužstev. Dvě domácí a tři přespolní. Bohužel domácí týmy nedokázaly navázat na předešlé výsledky, a tak se z výhry radovalo mužstvo z Třebčína. Gratulujeme!

SPORTOVNÍ KLUB SLATINKY

12. ROCKOVÝ PLES • 18. 1. 2020

Speciality od Tonina, tombola, hraje

19.30 hodin na sále OÚ • Srdečně zveme!

Fauna Slatinek a okolí • Puštík obecný a přirozené řešení přemnožení hraboše polního

Jedné květnové noci jsem náhle u okna zaslechla zvuk notoricky známý z filmových hororových příběhů, u nichž hrůzostrašnou atmosféru filmaři často navozují zvuky jedné ze sov, a to PUŠTÍKA OBECNÉHO. Nabízí se otázka, kolik lidí ví, že i tento pták obývá naši obec a její bezprostřední okolí? Jakkoliv je puštíkův velmi výrazný hlasový projev slyšitelný za dobrých podmínek i několik set metrů...

Puštík obecný, noční pták obývajících lesy, parky a lesnatou zemědělskou krajinu od nížin po hory, má velkou kulatou hlavu s černýma očima, podsadité tělo a krátký ocas. Velikost se pohybuje od 37 do 43 centimetrů, rozpětí křídel až téměř jeden metr. Vyskytuje se ve dvou barevných formách, šedé a hnědé, někdy se tyto barvy vzájemně prolínají. Hnízdí v dutinách ve starých lesích nebo v připravených budkách, a to velmi brzy. Již od února, nejčastěji v březnu, snáší dvě až šest vajec, na kterých sedí asi 30 dní, přibližně stejnou dobu tráví mláďata v hnízdě. Hnízdo opouštějí, i když nejsou ještě zcela schopná letu. Samec má za úkol zásobovat samici a poté i mláďata čerstvou potravou. Oba rodiče se chovají v době, kdy jsou mláďata ještě bezbranná a v prachovém peří, velmi obranářsky. V případě narušení klidu v blízkosti hnízda je dokázán nejméně jeden útok těchto nočních tvorů dokonce i na člověka, proto se doporučuje nenahlížet puštíkům do hnízd, a to ani z několikametrové vzdálenosti. Mimo hnízdní období je však pobyt v jejich teritoriu zcela bezpečný. Ve volné přírodě můžeme místo pobytu puštíka poznat podle vývržků (nestravitelné zbytky kořisti), které jsou dva až pět centimetrů dlouhé, šedé a často obsahují kousky kostí nebo pozůstatky hlodavců. Většinou jsou nahromaděné pod stromy, kde puštík spí.

Naše nejhojněji se vyskytující sova by nás měla zajímat nejen kvůli svým zajímavým zvukům a malebnému vzhledu, ale především jako pomocník při boji s hlodavci. Puštíkovou hlavní potravou jsou totiž myši, hraboši a myšice, které loví na zemi poté, co na ně nejprve číhá nehybně na větvi. Ptáky loví nejčastěji jen v zimě při nedostatku potravy. Někdy si puštík troufne i na větší kořist – potkany i veverky.

Tato připomínka je zvláště aktuální v dnešní době, kdy stále probíhá vzrušená debata o nutnosti použití jedu s názvem Stutox II na polích. Tento jed je primárně určen k hubení myších škůdců, neohrožuje ovšem jen samotné hraboše, ale i řadu dalších druhů živočichů. A to jak po přímé konzumaci, tak druhotně po požití otráveného hraboše. Takže nebezpečí hrozí nejen volně žijícím živočichům (jak to u nás ukázal nedávný medializovaný případ uhynutí čápů), ale např. i psům a kočkám. Proto by nás mohl zaujmout zajímavý pokus (popisovaný Miroslavem Dusíkem, ornitologem – specialistou na biologickou ochranu v zemědělství) probíhající téměř dvě desítky let na Králověhradecku. Na ploše více jak 500 km² tam byly umístěny

budky určené pro poštolky, kalousy a puštíky (káňata hnízdila ve svých vlastních hnízdech). Pro tyto ptáky byla instalována řada tzv. berliček (50–100 metrů od sebe), které ptáci využívali k lovení i k odpočinku. Postupem času, jak se zde ptáci stále ve větších počtech usazovali, se prokázalo, že se na podzim (na vrcholu rozmnožení hraboše polního) podařilo ptákům snížit počet těchto škůdců až o 70 %! Škoda jen, že ani takový důkaz řadu lidí nepřesvědčí a budou pohodlněji (a nebezpečněji) dále aplikovat jmenovaný jed na svá pole, a to i přes zákaz. Nutno ale podotknout, že se i v okolí Slatinek vyskytují zemědělci, kteří se snaží problém hrabošů řešit přirozeně, tj. používáním berliček a nalákáním myšolovných ptáků na svá pole.

My, co pole nevlastníme, ale bydlíme v jeho těsné blízkosti a máme alespoň louky a zahrady, můžeme puštíky na své pozemky nalákat vytvořením vhodných budek. I v naší obci se najde minimálně jedna osvětlená rodina, která takovou budku na své zahradě má! A jak má taková budka pro puštíky vypadat? Má mít rozměr 30×30×40 cm a vletový otvor o průměru 12 cm. Na dno je nutno umístit seno či slámu (puštíci si totiž sami hnízdo nestaví). Ideální místo k umístění budky je 50 metrů od okraje lesa a ve výšce pěti metrů. Pro ochranu hnízda před predátory (např. kunami) je vhodné nechat vletový otvor bez blízkých větví. Pokud již víme, kde rodina puštíků hnízdí, je dobré vybrat takové místo, které je vzdálené asi 1 kilometr od stávajícího, aby si puštíci vzájemně nezasahovali do teritorií.

Ukázka výše popsaného řešení je z mé strany drobnou prosbou o řešení situace přírodní cestou, bez použití chemických pesticidů, které nabízejí jen krátkodobé řešení a do budoucna nepřinášejí nic prospěšného nám ani našim potomkům. Na závěr už vám jen popřeji, ať také zaslechnete nezapomenutelný zvuk puštíka podobající se zvuku okaríny „húúúuu... hu“.

Andrea Jakubcová

Foto: Ing. Petr Dolejšek

NEVŠEDNÍ LIDÉ ZE SLATINEK

*V této nové rubrice chceme přinášet rozhovory se zajímavými lidmi, kteří žijí ve Slatinkách, ale třeba o nich ani nevíme. První volba padla na **LUDMILU MACHYTKOVOU**, významnou operní, operetní a muzikálovou zpěvačku, která tu našla nový domov. Narodila se v Brně, kde absolvovala Janáčkovu akademii múzických umění, obor sólový zpěv. Už během studia dostala nabídku do olomouckého divadla, kde se v roce 1972 stala sólistkou operetního souboru. Později, od roku 1990, byla obsazována i do operních rolí.*

Za dobu svého působení v Olomouci nastudovala více než 130 operních a operetních rolí. Nadto hostovala v mnoha dalších divadlech (Brno, Plzeň, Ostrava, Opava, Praha) a vystupovala na nesčetných koncertních vystoupeních. V letech 2002–2009 působila jako šéfká souboru opery a operety v Moravském divadle Olomouc. V roce 1997 obdržela prestižní Cenu Thálie za nejlepší ženský výkon roku v kategorii opereta/muzikál za roli Anny Elisy v Lehárově operetě Paganini. Od letošního roku sama zasedá v porotě udělující tuto cenu.

K hudbě jste asi měla vztah už od dětství? A co Vaši rodiče, podporovali Vás v tom?

Od pěti jsem chodila do rytmiky a rok nato jsem začala zpívat v dětském sboru. To mě bavilo víc a vydrželo mi to až do maturity. Od 4. třídy jsem navíc navštěvovala hodiny sólového zpěvu u paní profesorky Heleny Halířové. Po gymnáziu jsem zkusila přijímačky na akademii a oni mě vzali. I když jsem s tím moc nepočítala (potom v ročníku nás bylo jen pět).

Na konzervatoř jste tedy nechodila. To jste nejspíš neměla úplně v plánu jít na akademii?

To ne. Navíc, víte, já jsem mutovala hůř než bůhvíjaký kluk. Vůbec jsem nevěděla, jestli budu moci zpívat. To bylo hrozný, zazpívala jsem jeden tón, pak mě to ruplo a ozval se mi tón až třeba o tercii vyšší. Paní profesorka Halířová ze mě byla úplně nešťastná. Chodila jsem k ní i dvakrát denně a jen díky ní jsem začala normálně zpívat.

A měli tedy rodiče k hudbě podobně intenzivní vztah?

Chodili do sboru, tatínek měl pěkný baryton a maminka soprán. A zpívali oba hezky. Ale nebyli moc nadšení z mého rozhodnutí jít zpívat. A do divadla navíc! Tatínek mi držel palce víc, ale maminka měla strach, co ze mě bude. Pak na mě ale do divadla chodili a radost, myslím, měli. Hlavně, že žiju normálně.

Jak vzpomínáte na své studium v Brně? Byl to fofr jako hrom, moc času jsme neměli! Kromě výuky ve škole jsme měli ještě operní studio, kde jsme připravovali a hráli tři až čtyři inscenace za školní rok – to jsme se museli všechno naučit.

A byly to přitom velké opery. Poslední rok už jsem dojížděla z Olomouce a studovala dálkově. I když kantoři to neviděli moc rádi. Navíc nesli špatně, že jsem z operního zpěvu odešla do operetního souboru, což chápali jako degradaci.

Jaké předměty jste vlastně na akademii měli?

Kvůli Vám jsem si našla i index. Byla to třeba korepetice, sólový zpěv, herecká a pohybová výchova, pohybové cvičení, jevištní řeč, klavírní praxe i šerm... A nesměly chybět „aktuální otázky vývoje socialismu“ nebo „vědecký komunismus“. Za ten jsem měla jedničku. I když jsem tam většinou spala. Měli jsme ho v pondělí brzo ráno, a když jsem předtím v neděli večer hrála v Olomouci, ráno jela autobusem do Brna, pak jsem většinou politiku proklímala. Naštěstí vyučující byl rozumný a žádný průšvih z toho nebyl. Výhodou těch přednášek bylo, že jsme se na nich potkávali se studenty ostatních hudebních oborů i s činoherci. Z naší generace například s Pavlem Zedníčkem, Mirkem Donutilem nebo Pavlem Trávníčkem.

Jaká byla v olomouckém divadle 70. a 80. léta normalizace?

My jsme prohlašovali, že jsme „Závod 001“ – tím jsme mysleli operetní scénu. Samozřejmě nás hlídali, měli jsme pravidelné prověrky, ale zase jsme nedělali hry, kde jsme mohli narazit s nějakou provokací. Ale byla jsem i na koberečku u ředitele. Hráli jsme jednu sovětskou hru (to byly hrozný ptákoviny a děsné blbosti, které skoro za střízliva nešlo hrát) a mně se v jednom duetu „podařilo“ se rozesmát a nemohla jsem to zastavit. Vysvětlit to vedení moc nešlo, nevěřili nám a chápali to tak, že zesměšňuji sovětskou operetu. No, a taky mě

lákali do strany. Naštěstí jsem se vymluvila, že chci mít dvě děti a nemohla bych se náležitě věnovat svým politickým úkolům (smích). Bylo to hrozný, strašně mě lámali, nevěděla jsem, jak se z toho vykrotit. I manžela si zvali, aby na mě působil.

Připomínali jsme si 30. výročí listopadu 1989. Na co vzpomínáte?

Na to nejde zapomenout. Hned jsme šli do stávky, zrušili premiéru, místní funkcionáři na nás řvali. Nebylo to jednoduché. Potom jsme dělali v divadle diskuzní večery. Pamatuju si z té doby dva pocity. Za prvé děsný vztek, když jsem si uvědomila, že v Praze tak surově mlátili studenty, a představila jsem si, že by takhle tloukli moje děti. A taky obava a nejistota. Věděli jsme, co dokážou, tak jsme netušili, jestli třeba zavřou divadlo anebo nás. Až po týdnů přišel větší klid.

Vystupování na veřejnosti musí být náročné. Mívala jste pochybnosti či trému?

Strašnou. Všichni mají trému. Kdo říká, že ji nemá, lže. Záleží samozřejmě na typu role a taky, jak se cítíte. Musíte zvládat techniku tak, že můžete zpívat i v indispozici. Taky nikdy nevíte, co se vám na jevišti může stát. Já jsem takhle jednou vdechla peříčko z boa. To bylo strašné, myslela jsem, že se udusím. Nebo jsem se třeba nemohla vysmrkat a musela zády k publiku posmrkávat vždycky, když se hrálo forte. S tím se nedá nic dělat. Jsou to stresové situace a záleží, jestli to člověk překoná. Sama jsem se kolikrát v noci vzbudila s obavou, jestli to další den zazpívám. Známe třeba spoustu výborných zpěvaček ve sboru, které by ale nešly sólově zpívat, protože by to nezvládly. Je to nápor.

*Anna Elisa v Lehárově operetě Paganini.
Role, za kterou L. Machytková obdržela Cenu Thálie.*

Tréma je určitě svazující, ale zase musí být skvělý ten pocit po vydařeném představení...

Ten okamžik, když představení dobře dopadne a vidíte, že se lidem líbilo, je úžasný. I když je to práce, kdy za vámi vlastně není „nic“ vidět. Teď se alespoň představení nahrávají, což je bezvadný, ale dřív to tak nebylo. To mě mrzí, protože jsme dělali moc pěkné věci a zajímalo by mě se na ně zpětně podívat. Ale dívat se na sebe je strašný. Vidíte všechny chyby. Navíc se slyšíte jinak, než vy sama. Někdy si myslíte, že to zní skvěle, ale v realu je to jinak. Proto by zpěváci měli chodit za nějakým učitelem, který vám kvalitu tónu zkontroluje, a vy máte reflexi od někoho, komu důvěřujete. Pro mě takovým člověkem v Olomouci byla paní profesorka Hůrská-Vosková, která nade mnou bděla, dávala mi rady, opravovala mě... Jsem jí moc vděčná.

*Na jevišti se tedy nic neschová.
Jak se řeší nečekané situace,
když třeba vypadne text?*

Něco jiného je opereta a opera. V opeře se to může schovat ve vokálu a ani nepoznáte, že to tam nepatří. V operetě a muzikálu se leccos víc snese, dá se něco vymyslet i v dialogích. A lidi vám to odpustí, a naopak se na to těší.

Byla nějaká role, která Vám zvlášť přirostla k srdci?

Těšily mě vždycky dramatictější, temperamentní role. Takové ty ufnukané postavy jsem v oblíbě neměla. Třeba jsem měla ráda *Veselou vdovu*, *Netopýra*, oblíbená byla Líza v *Zemi úsměvů*. Měla jsem ráda ty operety, které neskončí dobře. Není jich sice moc, ale bylo to oživení, když jsem se nakonec nevdávala 😊. Z operních rolí miluju Rusalku, ta je srdeční záležitost. Zpívala jsem jak Rusalku, tak cizí kněžnu. A taky mám moc ráda Janáčka. Jenůfa, to je nádherná role, úžasná lidská, postava. Holka, která životem projde takovým utrpením, až dojde ke smíření. A v té muzice to všechno je. Ale je to náročné – hudebně

složitě, musíte být stále ve střehu, ať se neztratíte. Je to těžké nejen fyzicky, ale i emočně, když se vžijete do role. To vám ve finále tečou slzy – naštěstí jsem zvládala zároveň brečet i zpívat.

S působením v divadle se někdy spojuje bohémský život...

V podstatě je to velká dřina. Když jsem začínala, hrála jsem 18 až 20 představení měsíčně. Do toho byly alternace a zaskoky. Byly měsíce, kdy se hrálo přes třicet představení. Pořád v divadle, soboty, neděle. I když, dnes už se hraje méně. A nazkoušet roli má svá specifika, zvlášť když je v originále. Italština a němčina ještě jde, ale třeba francouzština, ta není tak jednoduchá. To se musíte učit čtvrt roku i déle, potom roli technicky vypracovat a nazpívat. Nejprve jsou korepetice, pak společně „ansámblovky“, aranžování na zkušebně – nejdřív sóla, pak sborové scény a až nakonec se jde na jeviště a probíhají orchestrální zkoušky. To všechno ještě v civilu. Ve finále přijde generálový týden. Poprvé dostanete kostým, paruku, nalíčíte se, ocitnete se na scéně se všemi dekoracemi a svítí na vás světla. Máte pouhé dvě zkoušky na to, abyste se dokonale zorientovali, naučili se pohybovat v dobovém kostýmu a ještě při tom vypadali naprosto

přirozeně. A všichni kolegové se vám snaží šlápnout na vlečku 😊!

Práce v divadle je tedy dost časově náročná. Jak to jde sladit s osobním životem?

Není to lehké. Dopoledne se zkoušelo. Odpoledne chvíli doma, i když někdy je zkouška i odpoledne, a večer se hrálo. Zkoušek je k tomu hodně, zvlášť pro sólisty.

Po Vaší práci, jak sama říkáte, mnoho „fyzicky“ nezůstane.

Naopak je snad málokterá profese tak intenzivní prožitkem i působením.

Měla jste asi krásné povolání...

Víte co – je vždycky radost, když děláte to, co vás baví. To je velká výhra. A mně se to podařilo a bavilo mě to hodně.

V roce 1997 jste získala Cenu Thálie, kterou od roku 1993 uděluje Herecká asociace. A pamatujete si, jak jste ji přebírala? Čekala jste to?

Ne! Je to vždy překvapení do poslední chvíle. Teprve v den předávání totiž porota hlasováním rozhoduje. A bylo to zajímavé, protože další nominovanou byla kolegyně z plzeňského divadla, kde jsem právě hostovala. Byla jsem na rozpacích, jak to v Plzni přijmou a zda tam mám ještě vůbec jezdit... Ale byli skvělí, chovali se ke mně moc hezky.

Vedle svého profesního působení jste v olomouckém divadle vedla i několik let soubor opery a operety. Jaké to je?

Byla jsem ve zvláštní situaci. Můj předchůdce byl docela despota a soubor tím byl dost zničený. Ale díky Thálii jsem si mohla dovolit jít s ním do střetu a nakonec jsem tu pozici získala. Ale náročné to bylo. Až jsem z toho chtěla jít do předčasného důchodu. Ale vydržela jsem. Byla to práce od rána do večera, což mi nevadí. Vyjít ale s některými lidmi, to bývá nadlidský výkon. I když jsem, myslím, lidumil.

A jak velkému souboru lidí jste šéfovala?

Kolem sto lidí. I když sbor má sbormistryni, orchestr šéfdirigenta, ale ve výsledku jsem některé problémy musela řešit já. Jako šéf souboru jsem se podílela na dramaturgii, hledala režiséry, jednala s výtvarníky, zařizovala hosty... A do toho všeho nedostatek peněz, soubory se hodně zmenšují a bylo těž-

ké udržet kvalitní zpěváky. Pro řadu to navíc není jednoduché, mnozí zpěváci a hudebníci dojíždějí třeba z Brna, do toho zkoušky..., není to jednoduchý život.

Takže náročná práce...

Další problém s tím spojený bylo občas vysvětlit některým, že už mají vrchol za sebou. Často neměli zpěváci potřebnou sebereflexi, aby si uvědomili, že určité role už zpívat nemůžou. To potom za mnou přiběhli, proč nejsou obsazeni zrovna do té role. A pak musíte padesátníci s 20 kily nadváhy říct, že si holt tu Rusalku už nezaspívá. Snažíte se to říct tak, aby to nebolelo, ale je to často marný.

Dnes se hodně věci poměřuji pragmaticky, ekonomicky. Jaký mají divadla a kultura vůbec smysl?

Proč by měli lidé chodit do divadla?

Odpověď by mohla být jednoduchá, ale ono je to složitější. Každý máme nějakou jinou představu o tom, co nás naplňuje – může to být příroda, muzika, film. Moc cenné je, když zažijete nějaký výjimečný pocit, kdy až cítíte takové chvění a vy nechcete, aby to skončilo. Pak to ve vás zůstane a těšíte se z toho.

Mně ten pocit dává třeba příroda. A divákům by po návštěvě divadla měl takový pozitivní zážitek a pocit zůstat, protože jim dá něco nevšedního, něco navíc. Každý takový zážitek je pro člověka důležitý, nesmí jej propásnout. Je škoda, když lidé nevnímají krásu kolem sebe, a to teď nemluvím jen o divadle. Může to být koncert, kino, příroda. Ty zážitky ve vás zanechávají stopu a pro život je to hrozně důležité. Odpoutává vás to od běžných starostí, může vás to někam posunout.

Vy se ani teď, v penzi, moc nenudíte...
To určitě ne. K mým velkým koníčkům patří potápění. K 60. narozeninám jsem od drahé rodiny dostala dárek – potápěčský kurz, a i když jsem se při prvním ponoru v bazénu málem utopila a chtěla jsem s tím seknout, propadla jsem tomu. Vodu jsem totiž měla vždycky ráda, ale na přístrojové potápění jsem si netroufala. Až teď. Ale pomáhala jsem si, jak to šlo. Třeba před vynořením jsem si pod vodou zpívala árie, u kterých jsem věděla, že jsou dlouhé přesně tři minuty. Tolik trvá bezpečnostní zastávka v pěti metrech pod hladinou před vynořením. Díky tomuto koníčku jsem viděla kus světa – potápěli jsme se v Rudém moři, na Maledivách, v Thajsku, na Bali, u Papuy-Nové Guinei, na Kubě, v Mexiku, na Galapágách...

Váš život a práce byly spojeny s většími městy. Proč Slatinky? Co se Vám tu líbí?
Potřebovali jsme do přírody, oba s manželem jsme hledali klid, který nám ve městě tolik chyběl. Je tu krásně! Jsme rádi, že jsme tu zakotvili – tady musí být každý rád. A všichni, které znám, mi to potvrzují.

Děkuji za rozhovor.

Ondřej Jakubec

Přehled akcí, které se budou konat v roce 2020

- 1. 1. 2020 NOVOROČNÍ VÝSTUP NA KOSÍŘ
- 18. 1. 2020 SPORTOVNÍ ROCKOVÝ PLES
- 22. 2. 2020 OSTATKY
- 29. 2. 2020 DĚTSKÉ ŠIBŘINKY
- 24. 3. 2020 PÁLENÍ MORANY
- 28. 4. 2020 PÁLENÍ ČARODĚJNIC
- 30. 4. 2020 STAVĚNÍ MÁJE
- 7. 5. 2020 VATRA, OSLAVY OSVOBOZENÍ
- 30. 5. 2020 KÁCENÍ MÁJE
- 13. 6. 2020 POHÁDKOVÝ LES
- 27. 6. 2020 HODY
- 19. 9. 2020 DRAKIÁDA
- 7. 11. 2020 USPÁVÁNÍ BROUČKŮ
- 4. 12. 2020 MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

malba: Kateřina Coufalová

Poslední dobou nedostávají někteří občané e-mailem hlášení obecního rozhlasu a zprávy z obce, za což se jim omlouváme. Přechodem na jiného poskytovatele internetového připojení vznikly technické potíže (zablokování hromadného rozesílání kvůli spamům). Problém se snažíme co nejrychleji vyřešit. Děkujeme za pochopení.

Poklady za našimi humny – Babiččina vůně Vánoc

Vánoční koření našich babiček nenajdeme sice za našimi humny, ale v Evropě má tradici již přes neuvěřitelných 5 000 let! Díky obchodu s kořením vznikaly i války. Během staletých bojů o ovládnutí obchodu s touto komoditou se koření jako například muškátový oříšek, skořice, zázvor, hřebíček, pepř či šafrán, ba i koření z Nového světa, jako bylo kakao a vanilka, stále prodávalo. Kdysi mělo cenu

zlata, dnes naštěstí dobré koření koupíme bez problémů a za přijatelné ceny. Vanilkové rohlíčky bez vanilky nebo perníčky bez hřebíčku a badyánu si nikdo z nás už nedokáže představit. Jejich chuť a aroma dodají cukroví na výjimečnosti a jejich vůně nám často pomáhá zklidnit se, uvolnit se a zapomenout na každodenní stres. Právě tuto opomíjenou schopnost koření vám chci dnes připomenout.

Skořice pravá – cejlonská

Je to stále zelený strom původem ze Srí Lanky, jehož lýko se balí do svitků a suší ve stínu. U nás je těžko dostupná, v obchodech najdeme skořici čínskou, z které se používá celá sušená kůra. Je méně aromatická a má menší léčivé účinky. Skořici cejlonskou v její vlasti používají jako všelék – od rýmy, bolesti hlavy, průjmu až po repelent a vykuřování obydlí. Vyrábí se z ní dezinfekční a analgetický olej, který se používá pouze vně, z listů skořice se připravuje lahodný prohřívací čaj a čerstvé listy se přikládají na zanícené rány a obklady.

Výčet léčivých účinků skořice je velmi dlouhý. Podporuje funkci mozku, ničí bakterie, viry a plísňe, snižuje hladinu cukru, zrychluje metabolismus, pomáhá při poruchách zažívání, chrání srdce a cévy, je prevencí proti trombóze a artritidě, léčí infekce dýchacích i močových cest, posiluje imunitu, upravuje cholesterol, pomáhá při chronické únavě, hubnutí, zápachu úst, akné a kožních infekcích. Účinná denní dávka skořice jsou 3 g podávané ráno, nejlépe v medu, který zvyšuje účinek. Výsledky se dostaví po čtyřicetidenní kůře.

Hřebíček – voňavá poupata

Kořením jsou usušená nerozvinutá poupata ze stromu hřebíčkovce vonného. Tyto stromy dnes najdeme v některých oblastech Asie, původem jsou z Moluckých ostrovů v Indonésii. Poupata se sklízí zelená, maximálně lehce načervenalá, kdy obsahují nejvíce aromatických silic. Několik dní se suší, až zhnědnou. Pak jsou připravena k prodeji.

Hřebíček má zvláštní chuť, díky níž jej lze využít k ochucení sladkých jídel, ale také například rýže nebo masa. Má tmavě hnědé tělo a světle hnědou hlavičku. Pokud je hlavička tmavě hnědá, nebo dokonce černá, je koření nekvalitní nebo staré. Díky svým antiseptickým a lokálně anestetickým účinkům se užívá například v zubařství. Při bolestech zubů je vhodné vyplachovat ústa hřebíčkovým odvarem, do některých zubních past je přimícháván prášek z drceného koření.

Pokud trpíte zažívacími potížemi, pak doporučujeme popíjet pro zklidnění žaludku hřebíčkový odvar.

Vanilka

Jde o plod orchideje vanilovníku a velmi dlouho se pěstovala pouze ve své původní domovině, v Mexiku. Důvodem byla vazba orchideje na místní opylovače. Poté, co vědci objevili možnost umělého opylování, rozšířilo se pěstování tohoto vzácného koření i do jiných zemí. Pěstování a sklizení tobolek vanilky je velmi náročné, a to je důvodem, proč je vanilka jedním z nejdražších koření na světě. Opylování květů vanilky je možné pouze během 24 hodin, kdy rostlina kvete. Začíná plodit až kolem třetího roku života a za rok vyprodukuje maximálně 50 tobolek. Plody se sklízí nedozrálé, pak se suší a dále upravují. Za kvalitní vanilku si připlatíte, ale odměnou vám bude skutečně lahodná chuť. Vanilka nesmí chybět ve sladkých dezertech, cukroví, bábovkách či zmrzlíně. Dodává jim výjimečnou vůni i chuť. Je považována za afrodiziakum, její vůně zklidňuje mysl a podporuje dobrou náladu. Ani bez tohoto koření bychom si Vánoce nemohli představit. Babičky to dělávaly tak, že narušený lusk vanilky vložily do uzavřené nádoby s cukrem. Tak měly po ruce neustále kvalitní vanilkový cukr.

Badyán

Je koření ze stromu badyánovníku pravého. Pochází z jihozápadní Číny a dnes je rozšířen v celé jihovýchodní Asii. Strom začne plodit v šesti letech a plodí několik desítek let. Když odkvete, vytvoří se na místě květů známé souplodí osmicípých hvězdiček. V době zralosti souplodí pukne a objeví se lesklá semínka. V té době se souplodí sklízí a suší. Badyán se v kuchyni využívá zejména k ochucení sladkých jídel a dezertů. Lze jej přidávat do mnoha druhů vánočního cukroví právě pro své jemné, přesto výrazné aroma. Hvězdičky badyánu se využívají také pro dekorace. Badyán naše babičky využívaly jako přírodní antibiotikum, a to právě v zimním období, kdy pomáhal posilovat tělo proti

nachlazení, virózám, rýmě a kašli. Stejně jako skořice má i badyán léčivé účinky na špatné zažívání a záněty v těle, takže pití badyánového odvaru je vhodné při revmatismu nebo různých zánětlivých onemocněních pohybového aparátu.

Staročeské medové perníčky

Suroviny: 2 vejčká, 1 žloutek na potřetí, 150 g cukru moučka, 180 g medu, 80 g másla, 600 g hladké mouky, 2 lžičky perníkového koření, 1 kypřicí prášek do perníku, 1 čajová lžička jedlé sody. Na polevu: 1 bílek, 140 g cukru moučka, 5 kapek citronové šťávy, špetka soli.

Postup: Vejčká umícháme s cukrem, přidáme mírně rozpuštěný med, máslo pokrájené na kousky a vše řádně promícháme. Přisypeme mouku smíchanou s práškem do perníku, perníkovým kořením a sodou a vypracujeme hladké těsto, které necháme odpočinout v chladu do druhého dne. Pak těsto rozválíme na plát tenký cca 2–3 mm a vykrajujeme perníčky, klademe na plech vyložený pečicím papírem. Pečeme v troubě vyhřáté na 180 °C 8–12 minut do zhnědnutí. Po vytažení z trouby potřeme rozšlehaným vejcem, aby byly lesklé. Vychladlé ozdobíme bílkovou polevou, kterou si připravíme následujícím způsobem: bílek společně s prosátým cukrem a dalšími surovinami vyšleháme do tuhé hmoty. Naplníme igelitový sáček, ustrihneme špičku a zdobíme.

Eva Dojavová

Termíny svozu směsného komunálního odpadu v roce 2020 (vždy v úterý)

14., 28. leden	7., 21. duben	14., 28. červenec	6., 20. říjen
11., 25. únor	5., 19. květen	11., 25. srpen	3., 17. listopad
10., 24. březen	2., 16., 30. červen	8., 22. září	1., 15., 29. prosinec

Děti mají pro své dopisy nachystanou Ježíškovu poštu a **od 21. 12. 2019 do sv. Štěpána** bude u ní svítit Betlémské světlo, které si budou moci odnést lidé domů.

BOHOSLUŽBY O VÁNOCÍCH

Těšetice Slatinice Drahanovice

24. 12. 2019	15.00 dětská 20.30	19.00	20.00
25. 12. 2019	9.00	10.45	7.30
26. 12. 2019	9.00		7.30
27. 12. 2019	18.00		
28. 12. 2019			
29. 12. 2019	9.00	10.45	7.30
30. 12. 2019	7.30		
1. 1. 2020	9.00	10.45	7.30

Mužský pěvecký sbor SLAVÍK
srdečně zve všechny na tradiční
Zpívání koled u kapličky.

Na trumpetu zahraje Josef Macháček,
na kytaru a housle
Monika Vránová a Julie Chudobová.

23. prosince 2019 v 17 hodin

**Na Nové rok
vás čekáme
s hasičama
na Kosiřô!**

malba: Kateřina Coufalová

Své názory, nápady a připomínky pište na obec@slatinky.cz • Zpravodaj je tu pro vás, přivítáme vaše příspěvky.

Na adrese: <http://slatinky.g6.cz/> najdete minulá čísla Zpravodaje, na adrese www.slatinky.cz toto číslo.

Zpravodaj aneb novinky v obci Slatinky • Vydává: Obecní úřad Slatinky, adresa: Slatinky 111, 783 42 Slatinice, tel.: 582 373 487. IČ 00288764.
Periodický tisk územního samosprávného celku, vychází jako občasník, e. č. MK ČR E 21921. Redakce tohoto čísla: doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.,
Ing. Jan Chudoba, Ing. Oldřich Prokop a František Hrazdil. Odpovědná a technická redaktorka: Monika Prokopová. Tisk: Polygrafické středisko VUP.